

PRESSEMEDDELELSE

02. november 2006

Ressourcespild. Mindst 16.000 store østersø laks endte som minkfoder i forrige sæson, blot fordi erhvervsfiskeriet efter laks skal fortsætte. Det er bedre, at lade laksen svømme op i elvene, hvor den kan formere sig og sikre den truede bestand, mener Danmarks Sportsfiskerforbund.

Laksemassakre i Østersøen

Kun helt små laks under mindstemålet kan holde sig under EU's nye grænseværdier for indhold af dioxin og PCB, men erhvervsfiskeriet på laksen fortsætter. Resultatet er, at masser af store, genuine østersø laks ender som minkfoder...

Af Ole Wisler

Danmarks Sportsfiskerforbund beder nu om at få stoppet det ødsle erhvervsfiskeri på den truede, vilde stamme af østersø laks.

En ny bekendtgørelse fra Fødevarestyrelsen træder i kraft den 4. november. Bekendtgørelsen tillader fangst af østersø laks op til 5,5 kg rensset vægt, selv om det kun er laks på under 2 kg, der ligger under EU's nye grænseværdier for indhold af dioxin og PCB.

Laksen skal blot igennem en »trimning«, så dioxinindholdet i en lille del af selve laksefileten kommer under grænseværdien – resten af laksen destrueres.

Derudover har Fødevareministeriet sikret erhvervsfiskerne kompensation for fangsten af de laks, der er over 5,5 kg. De store laks sælges derefter til minkfoder for 0,53 kr pr kg. Fortsættes på næste side >>

– Det er simpelthen dybt beskæmmende, at de ansvarlige ministre (Hans Chr Schmidt og Lars Barfoed, red.) vælger en så kortsigtet løsning for at opretholde et erhvervsfiskeri på en truet bestand af vilde østersølaks, siger Verner W. Hansen, formand for Danmarks Sportsfiskerforbund.

Det er nemlig ikke muligt at lave et selektivt fiskeri på laksen, så man alene fanger laks under 5,5 kg rensat. Østersø laksen er kendt for sin store vækst. Den kan veje helt op til 40 kg, og en meget stor del af stammen er større end fangstgrænsen på 5,5 kg. Alene i forrige sæson endte over 16.000 storlaks deres dage som minkfoder, skriver magasinet Sportsfiskeren i en artikel fra 2005.

– Det bryder med alle principper om bæredygtighed. Erhvervsfiskeriet efter laksen bør stoppes. Den har allerede betalt en alt for høj pris, siger Verner W Hansen.

Laksen i Østersøen yngler i de store svenske elve, men der kommer ikke mange laks tilbage til deres fødeelve i disse år. Udover erhvervsfiskeriet er laksestammen også ramt af sygdommen M-74, som man mener skyldes dioxin- og PCB forureningen af Østersøen. Også dårlige passage- og miljøforhold i elvene har bidraget til at reducere bestanden af vildlaks.

Danmarks Sportsfiskerforbund har på baggrund af ovenstående netop opfordret Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri til at tage sagen op for Fødevareminister Hans Chr. Schmidt.

Vedlagt:

Laksemassakre fortsætter

(artikel fra magasinet Sportsfiskeren, nr 11 – 2006)

Stop destruktions af østersølaks

(Leder fra magasinet Sportsfiskeren, nr 11 – 2006)

Brev til Folketingets udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Yderligere info:

Verner W. Hansen

formand for Danmarks Sportsfiskerforbund:

mobil: 30 94 28 97

arbejde: 79 96 51 91

privat: 75 51 85 46

Mail: vwh@sportsfiskerforbundet.dk

Ole Wisler

chefredaktør

mobil: 40 28 78 88

arbejde: 75 82 06 99 – lok 12

privat: 75 95 88 88

Mail: ow@sportsfiskerforbundet.dk

Laksemassakre fortsætter

Nye EU-grænseværdier for dioxinindhold gør, at kun østersølaks under to kg er egnet til menneskeføde. Men Ministeren vil fortsat tillade et erhvervsfiskeri på den truede, vilde østersølaks

Af Ole Wisler

ow@sportsfiskeren.dk

EU har netop sat nye grænseværdier for, hvor meget dioxin og PCB, der må være i menneskers fødevarer. De nye krav betyder blandt andet, at kun helt små østersølaks under to kg ikke overskrider grænseværdierne. En laks på to kg måler godt 60 cm – og netop 60 cm er mindstemålet for laks i Østersøen.

En politisk hovsa-løsning mellem Fødevarestyrelsen og Fødevareministeriet sender en massiv portion af den truede, vilde østersølaks til destruktion. Og alle fisk over 6 kg fra den unikke laksestamme ender som minkfoder.

Den politiske løsning

Fødevarestyrelsen vil med en ny bekendtgørelse tilpasse kravene, så de bornholmske laksefiskere fortsat kan fiske på østersølaksen. Der skal tillades at fange laks mellem 2-5,5 kg rensset vægt, hvis de efterfølgende gennemgår en trimningsproces, hvor kun små dele af fileten kan anvendes til menneskeføde efter den er »trimmet« for dioxin.

Fakta om Dioxin og PCB

Dioxiner: Dioxiner dannes blandt andet ved afbrænding af husholdningsaffald og fremstilling af stål. Denne gruppe stoffer findes også i spildevand fra papirindustrien og udstødningsgasser fra biler. Nogle dioxiner hører blandt de mest kendte giftstoffer overhovedet.

Dioxin bindes i fedtvævet og ophobes i fødekæden – blandt andet fra fisk til mennesker

PCB – Polyklorerede bifenyl: I mange år blev polyklorerede bifenyl (PCB) anvendt som kemikalier i industrien, og det har været med til at forurene miljøet. PCB er opløseligt i fedt, og det ophobes derfor gennem fødekæden i fedtvævet hos blandt andet fisk og mennesker.

Tomt ved Mörrum. Ingen laks – ingen lystfiskere. Opgangen af vilde østersølaks har fuldstændigt svigtet i den verdensberømte Mörrumsåen. Alt imens fisker erhvervsfiskerne ivrigt efter laksen i Østersøen – til trods for den er dioxinforuren.

Laks over 5,5 kg kan slet ikke bruges, men de fanges. Det er nemlig ikke muligt for erhvervsfiskerne at selektere i fangsterne, når de fisker laks, og der fanges masser af store laks. Østersø laksen kan veje op til 40 kg, så en stor del af stammen er godt over grænsen på 5,5 kg rensset vægt...

Løsningen på det problem er, at Fødevareministeriet kompenserer fiskerne for den del af fangsten, der ikke kan bruges. Derefter sælges de store vilde østersølaks til minkfoder for 0,53 kr pr kg. Alene i sæsonen 2004 endte 16.000 store laks som minkfoder...

– Det er simpelthen dybt beskæmmende, at de ansvarlige ministre vælger en så kortsigtet løsning for at opretholde et erhvervsfiskeri på en truet bestand af vilde østersølaks, siger Verner W Hansen, formand for Danmarks Sportsfiskerforbund.

Stop laksefiskeriet

De seneste års ekstremt dårlige lakseopgang i de store svenske lakseelver vidner om, at laksebestanden er i bund. Laksen er ikke kun truet af erhvervsfiskeriet i Østersøen. Også fisesygdommen M-74 – som forskerne mener netop skyldes et for højt dioxinindhold – presser bestanden i bund.

– Der er to centrale sider i denne sag, der taler sit eget tydelige sprog: Et: Vi har en bestand af unikke vilde laks, der er truet af

både et intensivt erhvervsfiskeri og sygdommen M-74. Og to: Laks over mindstemålet på 60 cm er slet ikke egnet til menneskeføde. Burde vi så ikke lade laksestammen få fred for det intensive erhvervsfiskeri indtil den igen er sund og stærk, spørger en forundret Verner W. Hansen.

Laksebestanden i de svenske elve er stærkt svækket, og produktionen af lakse-smolt er langt under niveau.

– Vi håber meget, politikerne vil følge deres sunde fornuft og forstå, at mens vi venter på, Østersø laksen bliver giftfri, gør den størst nytte i de elve, hvor den blev født. Laksen vil dermed udgøre en biologisk ressource for fremtiden og samtidig være en god ressource for den voksende lystfiskerturisme, skriver Sveriges Sportfiskeforbund på deres hjemmeside www.sportfiskarna.se

Tidligere artikler i Sportsfiskeren om dioxinlaks:

- **Vilde laks som minkfoder**
Oktober 2004 (side 4)
- **Dioxinlaksens sidste rejse**
Oktober 2004, (side 14-17)
- **Østersølaks på standby**
November 2004, (side 6)
- **Laksemassakre nu en realitet**
Februar 2005, (side 6)
- **Flere dioxinlaks i handlen**
November 2005, (side 10-11)

Danmarks Sportsfiskerforbund

Worsaaesgade 1 · 7100 Vejle
Telefon 75 82 06 99 + lokalnr
Telefax 75 82 02 09

www.sportsfiskeren.dk
sportsfiskeren@sportsfiskerforbundet.dk

Giro: 645 29 22 // PC Bank: 9402 645 29 22

Åbent: Mandag til torsdag, klokken 09.00-16.00.
Fredag klokken 09.00-15.00.

Sekretariatschef

Claus A. Andersen //
ca@sportsfiskerforbundet.dk

Medlemsadministration

Anne Holbæk // lokal 13
ah@sportsfiskerforbundet.dk

Kontorassistent

Bodil Jessen // lokal 14
bj@sportsfiskerforbundet.dk

Miljøkonsulent og journalist

Jens K. Thygesen // lokal 16
jkt@sportsfiskerforbundet.dk

Aktivitetskoordinator og biolog

Klaus Balleby // lokal 18
kb@sportsfiskeren.dk

Forenings-, miljøkonsulent og biolog

Kaare Manniche Ebert // lokal 17
kme@sportsfiskerforbundet.dk

Annoncekonsulent

Anni Thorslund // lokal 15
annonce@sportsfiskeren.dk

Chefredaktør (ansvh.)

Ole Wisler // lokal 12
ow@sportsfiskeren.dk

Kommunikationsmedarbejder

Morten Ramsgaard Jensen // lokal 11
mrj@sportsfiskeren.dk

Ad'ler

Tina Rolf // lokal 19
tr@sportsfiskeren.dk

Bestyrelsen

Formand Verner W. Hansen – Kolding

vwh@sportsfiskerforbundet.dk

Næstformand Preben Thomsen – Sønderborg

pt@sportsfiskerforbundet.dk

Bestyrelsesmedlemmer:

Gunnar H. Pedersen – Holstebro

ghp@sportsfiskerforbundet.dk

Jørgen H. Poulsen – Århus

jhp@sportsfiskerforbundet.dk

Henning Pedersen – Frederiksværk

hp@sportsfiskerforbundet.dk

Thomas Brandt – København

tb@sportsfiskerforbundet.dk

Arne Eliassen – Kalundborg

ae@sportsfiskerforbundet.dk

Jørgen Jacobsen – Tårs

jj@sportsfiskerforbundet.dk

Øjvind Bejstrup – Hvalsø

oeb@sportsfiskerforbundet.dk

LEDER // af formand Verner W. Hansen, Danmarks Sportsfiskerforbund

Stop destruktionsen af østersølaks

Gennem de seneste to år har tonsvis af østersølaks endt deres gydevandring mod de svenske og finske elve som minkfoder. Det skyldes, at laks fra Østersøen på over 72 cm har et så højt indhold af dioxin, at det overstiger EU's grænseværdier for fødevarer. De bornholmske erhvervsfiskere må derfor destruere en betydelig del af deres laksefangster, som samlet set udgør en væsentlig andel af den samlede laksekvote i Østersøen.

Danmarks Sportsfiskerforbund har flere gange protesteret mod denne meningsløse ødelæggelse af en værdifuld naturressource. Den truede østersølaks har i stedet i høj grad brug for beskyttelse til ophjælpning af de vilde laksebestande i elvene i den Botniske bugt, hvor 95 pct. af fangsterne stammer fra. Men det ser desværre ud til, at både Fødevareministeren og Forbrugerministeren har tænkt sig, at destruktionsen af østersølaks skal fortsætte.

Med virkning fra 4. november i år har EU fastsat nye grænseværdier for summen af dioxin og dioxinlignende PCB'er. Det indebærer, at kun østersølaks under 2 kg vil kunne overholde de nye grænseværdier. Reelt betyder det, at man nu er helt nede omkring mindstemålet, så den eneste naturmæssigt forsvarlige løsning ville derfor være at stoppe laksefiskeriet. Men nej.

Fødevarestyrelsen har gennemført forsøg med nedbringelse af indholdet af dioxin og PCB ved såkaldt dybdetrimning af laksene. Dybdetrimningen består i, at man fileterer laksene og skærer fedtlag fra fileterne. Med baggrund i dette forsøg er Fødevarestyrelsen nu på vej med en bekendtgørelse, der vil tillade, at laks på mellem 2 og 5,5 kg renses vægt kan omsættes som fødevarer, hvis de har gennemgået en dybdetrimningsproces.

Konsekvensen vil fortsat være et enormt ressourcespild – dels ved destruktions af store laks, dels ved et større spild ved forarbejdningen af laksene under 5,5 kg. Samtidig bevæger man sig helt ud til kanten af det forsvarlige i forhold til fødevarsikkerheden, idet forsøget med dybdetrimning har vist, at der for dybdetrimmede laks mellem 5 og 6 kg kun er en lille sikkerhedsmargin i forhold til grænseværdierne.

Det er simpelthen dybt beskæmmende, at de ansvarlige ministre vælger en så kortsigtet løsning for at opretholde et erhvervsfiskeri på en truet laksebestand. For de bornholmske laksefiskere vil et stop for laksefiskeriet naturligvis være et reelt økonomisk problem. Det må der imidlertid findes en langsigtet og bæredygtig løsning på i stedet for som nu, hvor der gives økonomisk kompensation for at fange østersølaks til produktion af minkfoder. Østersø laksen har allerede betalt en alt for høj pris.

Sportsfiskeren udgives af Danmarks Sportsfiskerforbund

Sportsfiskeren udkommer den 1. i hver måned undtagen januar og august. Bladets illustrationer og fotos er underlagt copyright. Artikler må dog citeres med kildeangivelse. Redaktionen forbeholder sig ret til at redigere breve og artikler, der optages i bladet. Mærk alt materiale tydeligt med navn og adresse inden afsendelse – ellers garanteres ikke for returnering. Indlæg står for skribentens egen holdning. Der tages forbehold for trykfejl og force majeure.

ISSN 0038-821

Abonnement: Kontakt vor medlemsadministrator Anne Holbæk på telefon 75 82 06 99 – lokal 13. Medlemskab af Danmarks Sportsfiskerforbund inklusiv abonnement på ma-

gasinet Sportsfiskeren for resten af 2006 – og hele 2007 – koster 395,- kr. Der tillægges ekstra portoomkostninger for forsendelse til udlandet – ring og hør nærmere.

Annoncer: Kontakt vor annoncekonsulent Anni Thorslund på telefon 75 82 04 53 eller på mobil 40 38 94 69. Husk at annoncer skal bestilles senest 5 uger før udgivelse.

Tryk: Rosendahls Bogtrykkeri.

Oplag: 31.000

www.sportsfiskeren.dk
Sportsfiskeren@sportsfiskerforbundet.dk

Redaktion

Chefredaktør (ansvh.)
Ole Wisler // lokal 12
ow@sportsfiskeren.dk

Kommunikationsmedarbejder
Morten Ramsgaard Jensen // lokal 11
mrj@sportsfiskeren.dk

Ad'ler
Tina Rolf // lokal 19
tr@sportsfiskeren.dk

Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri,
Folketinget, Christiansborg,
1240 København K.
Vejle, den 22. oktober, 2006.

Angående: Tilladelse til fangst af laks i Østersøen

Fødevarestyrelsen udsendte midt i oktober et udkast til en ny bekendtgørelse om forbud mod salg til human konsum af visse laks, der er fanget i Østersøen (Journalnummer: 2006-20-23-01834/KIMP). Den nye bekendtgørelse skal afløse en tidligere fra 2005. Nye EU-grænseværdier for den tilladte, samlede mængde af dioxin og dioxinlignende PCB'er i laksekødet, som træder i kraft den 4. november 2006, gør det nødvendigt at ændre bekendtgørelsen.

Bekendtgørelsen har til hensigt at sikre, at laksekød, der sælges til human konsum, ikke indeholder mere gift, end EU's grænseværdier tillader. Dioxin og PCB er to meget giftige stoffer, der ophobes i fedtvævet hos laks, og som ved fortæring akkumuleres i fedtvævet hos mennesker.

Danmarks Sportsfiskerforbund støtter selvfølgelig bekendtgørelsens formål – at sikre forbrugerne mod farlige, kemiske giftstoffer. Men vi mener, at midlet, som skal sikre os mod de farlige kemikalier, er meget diskutabelt, og at det i værste fald kan være med til at udrydde den stærkt truede laksestamme i Østersøen. Det anbefales således i den nye bekendtgørelse, at det fremover kun er laks, der vejer mindre end 5,5 kg (renset vægt), som må sælges og anvendes til human konsum. Det betyder i praksis, at alle laks, der i renset vægt er tungere end 5,5 kg, skal destrueres eller eventuelt bruges til minkfoder.

Da det ikke er muligt at fiske så selektivt, at fangsterne kun består af laks i de »rigtige« størrelser, betyder det, at en meget stor mængde laks – i 2004 drejede det sig om 16.000 stk. eller mindst 100.000 tons – fanges og siden sælges til minkfoder for under 1 krone per kg.

Laksestammen i Østersøen er unik, men desværre også meget sårbar. Dårlige passage- og miljøforhold i gyde- og opvækstfloderne har reduceret bestanden af vilde laks betragteligt. Erhvervsfiskeriet og senest sygdommen M-74 er også med til at true bestandene.

Der fiskes med andre ord efter en meget sårbar bestand, men ikke nok med det. En meget stor del af fangsten – alle laks over 5,5 kg – skal destrueres eller bruges til at fodre mink. Danmarks Sportsfiskerforbund er derfor af den mening, at laksefiskeriet i Østersøen bryder med alle principper om bæredygtighed og derfor bør det stoppes.

Vi vil hermed opfordre Fødeudvalget til at tage sagen op over for ministeren.

Med venlig hilsen

Verner W. Hansen

Formand for Danmarks Sportsfiskerforbund